

Til lovforslag nr. L 159. Skriftlig fremsættelse (4. februar 2004)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om politiets virksomhed
(Lovforslag nr. L 159).

Formålet med lovforslaget er at etablere et samlet og tidssvarende lovgrundlag for politiets almindelige virksomhed og herunder bl.a. fastlægge de grundlæggende principper for politiets magtanvendelse.

Det retlige grundlag for politiets virksomhed findes i dag i en række forskellige love og administrative forskrifter mv. Lovene dækker vidt forskellige områder af samfundslivet, og de stammer for nogles vedkommende fra det 19. århundrede.

Inden for strafferetsplejen er politiets adfærd over for borgerne i de seneste årtier blevet undergivet en moderniseret og detaljeret lovgivning. I modsætning hertil er der kun få og meget generelle lovregler om politiets indgreb og magtanvendelse som led i den almindelige ordenshåndhævelse uden for strafferetsplejen.

Med lovforslaget sker der en grundlæggende og samlet lovregulering af politiets almindelige virke, herunder på centrale områder som politiets magtanvendelse og politiets indgreb over for borgerne uden for strafferetsplejen.

Lovforslaget bygger på Politikommissionens betænkning 1410/2002 og svarer med nogle ændringer navnlig af redaktionel karakter til kommissionens lovudkast. Denne del af lovforslaget tilsigter i det væsentlige at lovfæste gældende ret. Herudover foreslås en særlig bestemmelse om politiets adgang til stikprøvevisitation på bestemte steder med henblik på at finde ulovlige våben.

Lovforslaget har følgende hovedindhold:

Der foreslås for det første en bestemmelse om politiets formål og virke og en almindelig bestemmelse om de opgaver, politiet skal varetage.

Lovforslaget indeholder dernæst bestemmelser om politiets adgang til uden for strafferetsplejen at foretage indgreb over for borgerne. Bestemmelserne regulerer politiets virksomhed i forhold til opretholdelse af almindelig orden og sikkerhed, herunder særligt i forhold til børn, syge og hjælpeløse samt berusede personer. Med lovforslaget sker der bl.a. en udtrykkelig regulering af adgangen til at anbringe berusede personer i detention, herunder også regler om, i hvilket omfang personer under 18 år kan anbringes i detention.

Herudover indeholder lovforslaget en sammenkrivning og modernisering af gældende regler om politiets opgaver og indgreb ved forsamlinger og opløb, herunder bl.a. regler om, at politiet skal beskytte borgernes ret til at forsamle sig, og regler om politiets adgang til at give påbud eller forbud vedrørende afholdelsen af forsamlinger i tilfælde, hvor der er fare for sikkerhed, orden eller fred.

Som nævnt indeholder lovforslaget endvidere en ny bestemmelse om visitation mv. på bestemte steder med henblik på at kontrollere, om nogen besidder eller bærer ulovlige våben (stikprøvevisitation). Formålet med bestemmelsen er at øge befolkningens tryghed ved at forbedre politiets muligheder for at forebygge alvorlig volds-kriminalitet og anden kriminalitet, der indebærer fare for liv, helbred og velfærd, på særlig udsatte steder mv. Det foreslås, at politiet på steder, hvor der efter våbenloven gælder forbud mod at besidde eller bære knive mv., kan visitere personer samt undersøge tøj og genstande, herunder køretøjer, med henblik på at kontrollere, om nogen besidder eller bærer ulovlige våben. Visitation efter den foreslåede bestemmelse kan kun ske,